

José Fernanda

Buiten zijn de wolven

Roman

1. De vergadering

Binnen een uur heb ik twee repen chocolade, een zak noten en een bak ijs met aardbeiensaus naar binnen gepropt. Er ligt nog een pak gesorteerde roomboterkoekjes voor me op tafel. Ik wil alleen die met een noot in het midden opeten, maar als dat is gebeurd eet ik toch ook maar de krakelingen en ten slotte stop ik een voor een de rest van de koekjes in mijn mond.

Een beetje misselijk struin ik alle kasten af, maar ik vind niets meer om mijn zenuwen tot bedaren te brengen. Omdat ik naar een vergadering van de VvE moet, werd ik al nerveus wakker. Ik bewoon een appartement in een Amsterdams grachtenpand. Toen het pand gesplitst werd opgeleverd zijn de tien bewoners er ongeveer gelijktijdig ingetrokken. Er is afgesproken eens in de twee maanden verplicht bij elkaar te komen, om over de gang van zaken in en rond het gebouw te praten.

De gedachte aan een kamer vol mensen zorgt voor zoveel onrust dat ik na de berg zoetigheid met klamme handen door de kamer ijsbeer. Af en toe ga ik aan tafel zitten en houd het blad zo stevig vast dat mijn vingers verstijven. Het helpt allemaal niets en tot slot leg ik dan maar een diazepam op mijn tong en spoel die met een glas wijn weg. Deze ‘anti-gedonderpil’ kalmeert me. Dan haal ik een paar keer diep adem en spoor mezelf aan: ‘Kom op Eva, niet zeuren.’

Ruim voor de afgesproken tijd sta ik voor de deur van mijn buurjongens Jules en Angelo. Ze bewonen de bovenste twee verdiepingen en hebben hun gigantische appartement stijlvol en warm ingericht. Waar je ook kijkt, het is overal prettig aan de ogen. Jules doet open en brengt me naar de eetkamer: ‘Je bent de eerste, ga lekker zitten, Angelo brengt je zo een drankje.’

Snel schiet ik naar de hoek van de prachtig gedekte tafel. Dat is vast en zeker het werk van Angelo: uitbundig en elegant, precies zoals hij zelf is. Ik stel me voor hoe hij lichtvoetig, bijna dansend door de kamer beweegt en met zijn lichtbruine handen dit kleurenspektakel tot stand brengt. Hij ontwerpt theaterkleding voor de Nationale Opera en gaat daar helemaal in op. De eerste keer dat ik hem ontmoette was hij lyrisch over zijn vak: 'Het is heerlijk om extravagante kostuums te ontwerpen en mensen in paradijsvogels te veranderen.'

Alles is mooi aan hem: het lange golvende donkere haar, de getinte huidskleur, de glanzende bruine ogen, de atletische gestalte, de sensuele mond waar altijd een glimlach omheen krult en de ietwat hese warme stem met een melodieuze Portugees accent. Hij komt uit Brazilië en is opgegroeid in de stad Salvador. Jaren geleden is hij naar Nederland verhuisd vanwege zijn liefde voor Jules. Hij had die op het strand van zijn woonplaats ontmoet en was op slag verliefd geworden. Jules vierde met zijn toenmalige vriend vakantie in Brazilië. Alles kan kapot, had Angelo gedacht, en hij veroverde Jules met zijn warmbloedige charme.

Op het bordeauxrode tafelkleed liggen roze bloemblaadjes. De vele kristallen kandelaars van ongelijke hoogte fonkelen, de lila kaarsen erin verspreiden een zacht licht, en de oranje borden worden geflankeerd door hoge kristallen glazen en goudkleurig bestek. Een aangename kruidige geur verspreidt zich door de kamer. Het is een voorbode van het ongetwijfeld overheerlijke diner dat Jules voor ons aan het bereiden is.

Langzamerhand schuiven de andere burenen aan en er worden royaal zoenen uitgedeeld, die ik gelaten onderga.

Gerard omhelst me iets te uitvoerig en is links van mij aan het hoofd van de tafel gaan zitten. Hij hangt eerst zijn jasje over de stoel en stelt tevreden vast: 'De beste plaats in het paradijs.' Schalks knipoogt hij naar mij. Hij is schrijver en zo ziet hij er ook uit. Dure, nonchalant gedragen jasjes gecombineerd met linnen overhemden die te strak om zijn bollende buik

spannen. Daaronder versleten spijkerbroeken en daar weer onder cowboylaarzen met een opvallende print. De ongekamde zwarte krullen en het zware, paarse brilmontuur moeten het beeld van een verstrooide schrijver versterken.

Hij flirt de laatste tijd met mij. Regelmatig vind ik onder mijn voordeur geschoven kaarten met een tikje ondeugende afbeeldingen en navenante teksten erop geschreven.

Hij keek me onlangs indringend aan en verkondigde op gewichtige toon: 'Eva, je bent zo'n intrigerende vrouw, ik zou je graag beter leren kennen.' Het doet me niets, maar dat lijkt hem juist aan te moedigen. Af en toe wordt er een pakketje bezorgd met een van zijn boeken erin. Ik heb ze gelezen, de taal is melancholiek maar het verhaal blijft vlak. Het zijn brave boeken, terwijl hij eruitziet als een flamboyante artiest.

'Schat, verdraag je me vanavond aan je zijde?' vraagt Veuve met nasale stem. Zonder mijn antwoord af te wachten, schuift ze rechts naast me aan. Ze slaat haar benen, in hooggehakte lieslaarzen gestoken, zorgvuldig over elkaar. Verder draagt ze een kort rood kanten jurkje en glinsterende oorbellen, verzorgde make-up met lange kunstwimpers en lippenstift in de kleur van haar jurkje. Opeens schiet ze in de lach en wijst naar Henk: 'Je hebt je niet netjes geschoren jochie, er zit nog een pluk haar onder je mond.'

Het is duidelijk dat het zorgvuldig bijgehouden driehoekje op zijn kin er niet zomaar zit, en Henk stottert geïrriteerd: 'Zorg maar dat jij je goed scheert, verbouwde nepvrouw met baard. En ik moet dat allemaal normaal vinden.'

Veuve neemt nu het woord, strijkt met zorg haar korte jurkje glad en verklaart op plechtige toon: 'Henk heeft gelijk, het is niet normaal hoeveel strijd het heeft gekost om eindelijk mezelf te kunnen zijn. Mijn transitie was geen peulenschil, het kostte jaren om de vrouw te worden die ik tussen de oren altijd ben geweest. Vroeger heette ik Karl. Voorafgaand aan mijn geslachtsoperatie moest ik verplicht twee jaar lang elke maand een psycholoog bezoeken, en na afloop zoop ik dan een

fles Veuve Clicquot leeg, soms twee. Maar het resultaat mag er zijn. Behalve van kniesoor Henk heb ik nog nooit commentaar op mijn toverdoos en prachtborsten gehad.’

‘Dat komt omdat je nooit met fatsoenlijke mensen omgaat. Als ik tevoren wist dat jij hier ook woonde, zou ik hier nooit een appartement gekocht hebben.’

Gerard grijpt in: ‘Mensen, laten we het prettig houden, de avond is nog jong.’

Na dit incident ontstaat er een geanimeerd gebabbel en gelach om me heen en ik probeer me aan het geroezemoes te onttrekken door naar het abstracte schilderij op de muur tegenover me te staren. Het is een doek in verschillende grijstinten en ik kijk er zo ingespannen naar dat de omgeving verdwijnt en ik langzaam naar binnen gezogen word. Mijn handen en gezicht zijn klam. Met moeite probeer ik een glimlach vast te houden en de gedachte *Ik wil hier weg* bonst met de regelmaat van mijn hartslag door me heen.

Veuve haalt me uit het grijze schilderij, ze stoot me aan: ‘Op één persoon na zijn we compleet en drie keer raden wie dat is.’

Een half uur na de afgesproken tijd komt Puppy vrolijk binnenwandelen en aan haar enigszins wankelende tred te zien heeft ze gedronken. Ze zwaait ons achteloos goedendag, zoekt de laatste lege stoel op en vraagt meteen: ‘Waar is de witte wijn?’ Ze duikt in haar handtas en grabbelt er een spiegelte uit om haar lippen felroze aan te zetten.

Gerard knipoogt naar mij en wijst met een hoofdbeweging naar Puppy: ‘Gelukkig heb jij dat niet nodig, Eva.’

Die gaat intussen onverstoord door met haar make-up, en om de haverklap neemt ze een gulzige slok uit het wijnglas dat Angelo heeft aangereikt. Veuve is intussen opnieuw in gesprek met Henk en aan de geagiteerde toon te horen zijn ze het niet met elkaar eens. Ik vang enkele woorden op: je fatsoen houden, truttige graftak, niet mee bemoeien...

Ineens klinkt het op nuchtere toon: ‘Please, give me a

break!' Het is Henk, die zich duidelijk in het nauw gedreven voelt.

'Gaat het wel goed met je?' informeert Gerard plagerig.

Struikelend over zijn eigen woorden richt Henk zich tot ons: 'Veuve denkt dat alles maar kan, maar nu gaat ze te ver. Ze zit hier zo ongeveer in d'r blote tieten, die dus niet eens echt zijn, en dan wil ze, alsof dat niet genoeg is, ook d'r doos laten zien. Ik kan er niet tegen en wil dat ze zich bedekt.'

Het blijft even stil.

'Ga gewoon zitten man,' zegt Gerard. 'Hou je niet van borsten en dozen? Er zijn wel ergere dingen op de wereld. Onze buurvrouw is nu eenmaal trots op haar moeizaam verkregen vrouwelijkheid en behalve jij heeft niemand er verder last van, tenminste, daar ga ik van uit.' Hij kijkt snel de tafel rond, maar er komt geen commentaar.

Veuve staat op en vraagt aan Gerard of hij met haar van plaats wil ruilen: 'Indien ik Henk ontrief met mijn prachtig vormgegeven, maar volgens die pietlut hier provocerende borsten, dan sla ik wel iets om. Ik wil niemand choqueren, maar ik heb ze niet voor niets gekregen en wil iedereen van mijn juwelen laten meegenieten.' Terwijl ze een sjaal uit haar tas trekt om zich te bedekken, mompelt ze zacht: 'Zeikstraal.'

Veuve woont in het appartement op de eerste verdieping, tegenover Sita en Dennis. Haar huis is één grote garderobekast: overal gewaden, pruiken, schoenen en make-up artikelen. Aan de muur hangen paardenposters. 'Ik moet die fase als paardenmeisje nog door,' legde ze uit toen ik er een keer naar vroeg. Het balkon aan de grachtzijde heeft ze in een enorme bloemenzee veranderd met de homovlag in top. Toeristen houden er, elkaar aanstotend, halt om foto's te maken. In het dagelijks leven is ze niet eens zo opvallend gekleed, behalve natuurlijk de lieslaarzen met stilettohakken die ze altijd aan heeft.

Ze heeft zichzelf tot internationaal artiest uitgeroepen en treedt solo of met dragqueens op in clubs. Laatst zag ik haar

in vol ornaat bij de voordeur op een taxi wachten. Ik bewonderde haar bijzondere uiterlijk: 'Je bent onherkenbaar en lijkt op een nachtingel.'

'Dank je schat, het is anders rete-veel werk om er zo uit te zien, het kost uren om mezelf met kleding en make-up in een diva te transformeren.'

Wat mij betreft is Veuve, in zo'n sprookjesachtig gewaad, fantastisch opgemaakt en met een uitbundige knalroze pruik op haar hoofd een nieuwe mensensoort. Een mensensoort die zeer welkom is.

Gisteravond ging ik koffie bij haar lenen. Ze nodigde me uit om binnen te komen en ik maakte kennis met Tom, een twee meter lange man die zich in een loeistrak tijgerpak had gehuld. Zijn gezicht was in hetzelfde dessin geschminkt en op zijn hoofd droeg hij een bonte verentooi die hem nóg langer maakte. Hij kon nog net rechtop staan.

Veuve zag me verwonderd naar zijn kruis kijken en verklaarde: 'Dragqueens zoals hij plakken hun lul met tape naar achteren, dat heet tucken. Ik hoef dat niet meer te doen omdat de dokter mij zo beeldig verbouwd heeft. Tom daarentegen heeft een hele rol tape nodig.'

Tom lacht: 'Dat valt wel mee hoor, maar we brengen grote offers voor ons uiterlijk, want lekker zit het niet.'

Ze gingen optreden in club XL en vanaf die avond zag ik Tom vaker in de club of bij Veuve. In het dagelijks leven bestiert hij een uitgeverij, ik heb intussen al een vertaalklus aan hem te danken.

Mijn gemijmer wordt onderbroken omdat Jules de eerste gang aankondigt.

De rust is weergekeerd, er wordt opnieuw druk geconverseerd en gelukkig hoef ik er niet aan deel te nemen. Angelo deelt de subliem opgemaakte borden met het voorgerecht uit, waarna Jules uitlegt wat we gaan eten: 'Dit is een in witte wijn gemarineerde rauwe coquille op gekaramelliseerde

witlof met gekonfijte nieuwe aardappeltjes. Bon appétit allemaal.'

We genieten in stilte en nadat we het mooie gerecht verorberd hebben, stuiteren de complimenten over tafel. Als laatste beaam ik: 'Ja, het heeft heerlijk gesmaakt.'

Jules knikt bescheiden en stelt voor de vergadering te openen. Hij is voorzitter en neemt eerst de notulen van de vorige bijeenkomst door. Aan het eind hiervan merkt hij op: 'Bij de vorige vergadering is er na afloop geopperd om te gaan sparen voor een gezamenlijke vakantie volgend najaar. Is daar nog over nagedacht?'

Dennis neemt het woord en probeert plechtig te spreken, wat mislukt door zijn Amsterdamse tongval: 'De reis dient om het buurmanschap te verstevigen en om het gespaarde overschot uit de VvE-kas op te maken. Het lijkt me trouwens een puik idee om elkaar op deze manier beter te leren kennen. Niets jofelers dan met toffe mensen de hort op te gaan.'

'Ik ga alleen mee als Veuve zich fatsoenlijk aankleedt,' zegt Henk korzelig.

Gerard kapt hem af: 'Man, hou eens op met dat gezeur, ze brengt een hoop feestelijkheid met zich mee. Je kan blijkbaar niet tegen blote borsten, ik stel voor dat je ergens anders naar kijkt, naar mij bijvoorbeeld, ik kan wel wat aandacht gebruiken.'

'Precies,' lacht Veuve. Ze knijpt Henk speels in zijn wang. 'Ik hou evengoed van je, ouwe nietsnut.'

Henk doet zijn best om op een outsider te lijken. Zijn haar is met brillantine en een middenscheiding strak op zijn schedel geplakt en het scherp gecoeffeerd plukje haar onder de mond geeft hem iets mondains. Door de eeuwige zonnebril op zijn neus blijven de emoties in zijn ogen onzichtbaar. Hij heeft zwartgelakte pinknagels en aan elke vinger prijkt een sieraad. Zelfs aan de duimen zijn grote ringen geschoven. Hij draagt klassieke kostuums in grijstinten met halfhoge laarzen eronder die qua kleur matchen met de rest van zijn kleding. Van beroep is hij tandarts, maar vanwege een niet te behandelen hernia

in zijn nek die een zenuw in zijn arm bekneld, is hij al jaren werkloos en voortdurend op reis.

Dat reizen verbaast me niets, het lijkt me geen feest om met een vrouw als Barbara samen te wonen. Ze is apotheker en vertelde tijdens de eerste huisvergadering dat ze was opgegroeid in Zuid-Duitsland en zich vijf jaar geleden in Nederland had gevestigd. Toen daar vragen over werden gesteld, weerde ze die allemaal af: 'Ik heb het verleden opgeruimd, de toekomst is het enige dat telt.'

Haar houding is vijandig, alsof ze zich altijd moet verweren. Ze is zeer punctueel en serieus, het enige grappige dat uit haar mond komt is dat ze Henk, ik vermoed vanwege zijn brillantinekapsel, af en toe 'der pomadehengst' noemt.

Barbara is een onaangenaam persoon en ik kom haar liever niet tegen. Óf ze tiert omdat ze lichtgeraakt is, óf ze kakelt betweterige onzin en dat allemaal met een zwaar Duits accent.

Ik probeer het geblaf te negeren maar dat is lastig, het lijkt of ze het speciaal op mij gemunt heeft en het is duidelijk dat ze mij ook niet mag. Sita daarentegen zit ze bij tijd en wijle bijna verliefd aan te staren, en op haar doen en laten heeft ze nooit commentaar. Sterker nog, ze grijpt elke kans aan om overdreven complimenten te maken. Toen ze zojuist mij negeerde en Sita begroette hoorde ik haar zeggen: 'Wat ben je toch een dame, ik ken niemand die zo fabelhaft gekleed is, je zou op het witte doek niet misstaan.'

Sita reageerde er minzaam op: 'Dank je, erg vriendelijk van je.'

Barbara ziet er behoorlijk bitchy uit, met haar grijs gemêleerde, strenge bloempottenkapsel en haar grote zwarte bril. Ze demonstreert te pas en te onpas haar medicijnenkennis, bij elk pijntje of kwaaltje weet ze raad. Het is geen vrijblijvend advies maar een dwingende boodschap die je niet mag negeren. Haar trouwe metgezel is een dokterskoffer. Behalve spullen zit daar een heel assortiment pillen, drankjes en poeders in, plus een bloeddrukmeter en een stethoscoop.

Veuve pestte haar een keer: 'Je medicijnenstudie is natuurlijk jammerlijk mislukt en nu speel je doktertje. Nou, ik trek never nooit voor jou mijn broek uit.'

Ik ben in Barbara's nabijheid op mijn hoede en sloof me uit om haar te behagen, om zodoende elke plotselinge stemverheffing te voorkomen.

Angelo gaat rond met de wijn en vult de glazen bij. Hier en daar legt hij het bestek recht of raapt een servet op. Dan gaat hij weer zitten en vraagt aan Jules: 'Wil je verder vergaderen, of zal ik eerst het frambozengevalletje serveren?'

Jules antwoordt door tegen zijn glas te tikken en als het stil wordt zegt hij: 'Laten we eerst wat agendapunten afwerken.'

Na wat gebakkelei over de maandelijks servicekosten en iets over een lekkage in de gang kondigt Jules de rondvraag aan. Sita vraagt of we kunnen afspreken niets in de gemeenschappelijk ruimtes te zetten, dus ook geen vuilniszakken. Ze kijkt beschuldigend naar Gerard. Die klaagt dat zijn appartement te klein is om daar vuilnis in op te slaan, waarop Puppy zegt: 'Het grijze plastic staat anders beeldig bij je zithoek.'

Henk wil een opvangzak onder de brievenbus van de gemeenschappelijke voordeur: 'Ik vind het nou eenmaal niet prettig om mijn post van de mat op te rapen.'

Puppy joelt gierend van de lach: 'De post valt bij iedereen op de mat en volgens mij heb je al een zak.'

Opeens stopt ze met lachen. Haar gezicht wordt intens wit, en ze loopt richting keuken. Bij de deur bedenkt ze zich. Haastig grist ze een servet van tafel en pakt de rode designvaas van het lage dressoir. Met de rug naar ons toe begint ze daarin te braken.

'Wat een kolerezooi,' griezelt Dennis, die er vlak achter zit. 'Je lijkt wel mesjokke om je derrie te spugen in de goeie spullen van de jongens.'

Hij pakt demonstratief het glas wijn van haar plaats weg met de woorden: 'Gasten die in de lorum zijn wordt niets meer

geschonken.' Puppy is naar de keuken verdwenen en even later zet ze de vaas weer terug en verkondigt triomfantelijk: 'Als nieuw, zowel de vaas als ikzelf. Waar is mijn wijn gebleven?'

Angelo kan moeilijk stilzitten, hij is voortdurend aan het red-deren en ruimt nu de tafel af.

Ik ga hem helpen. Het is fijn om even uit de drukte te zijn. Eerst maakt hij de gootsteenbak, waarin Puppy de vaas heeft geleegd, zorgvuldig schoon met chloor. 'Het is een lie-verd, maar het is best zielig dat ze veel te veel drinkt,' zegt hij intussen. We vullen de hoge sorbetglazen met een bolletje citroenijs, vullen dat aan met roze bubbelwijn en leggen er ten slotte voorzichtig een framboos op.

We gaan even aan de keukentafel zitten om, als onderonsje, samen een glas te drinken. 'Proost, op de bureu.'

'Prosit,' zegt Angelo breed glimlachend, 'op jou.'

Als we de glazen uitdelen, zegt Barbara spottend: 'Eva, mocht je dat zerbrechliche kristal wel oppakken van Angelo? Zo handig lijkt je me niet.'

Niemand reageert, en als iedereen voorzien is legt Jules uit: 'Dit is een spoom met citroenijs en frambozen, die dient om je smaak te neutraliseren.'

Dennis schiet in de lach: 'Smaak neutraliseren... ik wil lie-ver nasmekken, mag dat ook?'

'Joepie,' roept Puppy, 'laten we een dronk uitbrengen op onze topkok.' Ze zet haar lippen aan een nieuw glas witte wijn, dat ze voor zichzelf heeft ingeschonken.

Puppy heet eigenlijk Machteld, ze dankt deze bijnaam aan Veuve, die haar vanaf de eerste kennismaking zo noemt om haar kleine gestalte en blonde krullenbol. Ze is juriste en gaat om zes uur in de morgen aan het werk zodat ze zich tegen vieren 's middags op haar vaste barkruk in het café naast ons huis kan hijsen om gulzig talloze glazen witte wijn te drin-ken. Soms wordt ze vergezeld door Gerard, die met dezelfde snelheid kopstootjes achterover slaat. Ik heb ze een paar keer